

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN 7
Trường THCS TRẦN QUỐC TUẤN
Tổ Ngữ văn

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC MÔN NGỮ VĂN
KHỐI LỚP 7
TUẦN 26 (14/3 - 19/3/2022)

NỘI DUNG	GHI CHÚ
<p>Tên bài học/ chủ đề Khối lớp 7</p>	<p>Tìm hiểu chung về phép lập luận giải thích Cách làm bài văn lập luận giải thích Luyện tập lập luận giải thích</p>
<p>Hoạt động 1: Đọc tài liệu và thực hiện các yêu cầu.</p> <p>Đọc và thực hiện yêu cầu câu 1,2 SGK/ 69, 70</p> <p>Đọc bài văn “Lòng khiêm tốn” và trả lời câu hỏi a,b,c,d SGK/70,71.</p>	<p>Tập làm văn TÌM HIỂU CHUNG VỀ PHÉP LẬP LUẬN GIẢI THÍCH</p> <p>I. Mục đích và phương pháp giải thích</p> <p>1. Nhu cầu giải thích trong đời sống: - Giải thích là làm cho hiểu rõ những điều chưa biết trong mọi lĩnh vực.</p> <p>2. Nhu cầu giải thích trong văn nghị luận:</p> <p>* Bài văn: Lòng khiêm tốn - Bài văn giải thích thế nào là lòng khiêm tốn.</p> <p>* Cách giải thích: - Lòng khiêm tốn: + Là một bản tính căn bản ... sự vật. + Là biểu hiện của con người ... nhìn xa. + Là tính nhã nhặn ... học hỏi. -> Nêu định nghĩa - Biểu hiện của sự khiêm tốn: +Người có tính khiêm tốn ... học hỏi thêm nữa. -> Kể ra các biểu hiện - Đó là vì ... mãi mãi -> So sánh, đối chiếu</p> <p>* Bố cục: ba phần - Mở bài:câu 1: <i>Khái quát về lòng khiêm tốn</i></p>

Đọc ghi nhớ SGK/71

Làm BT SGK/72

**Đọc và thực hiện yêu cầu mục
1,2,3,4 SGK/ 84,85,86**

- Thân bài: Tiếp -> mọi người: *Giải thích lòng
khiêm tốn*

- Kết bài: *sự cần thiết phải khiêm tốn*

➔ Ghi nhớ SGK/71

II. Luyện tập: Bài văn “Lòng nhân đạo”

- Vấn đề giải thích: Lòng nhân đạo

- Phương pháp giải thích:

+ Lòng nhân đạo ... thương người

-> Nêu định nghĩa

- Đặt câu hỏi: Thế nào là biết thương người? Và thế nào là lòng nhân đạo?

- Liệt kê những biểu hiện:

+ Ông lão hành khất

+ Đứa bé nhặt từng mẩu bánh

+ Mọi người xót thương

- Đối chiếu lập luận bằng cách đưa ra câu nói của Thánh Giăng - đi.

Tập làm văn

CÁCH LÀM BÀI VĂN LẬP LUẬN GIẢI THÍCH

I. Các bước làm bài văn lập luận giải thích.

Đề bài: Nhân dân ta có câu tục ngữ: “ Đi một ngày đàng, học một sàng khôn”. Hãy giải thích nội dung câu tục ngữ đó.

1. Tìm hiểu đề và tìm ý

a. Xác định yêu cầu chung của đề

- Giải thích câu tục ngữ “ Đi một ngày đàng, học một sàng khôn”.

b. Nội dung câu tục ngữ

- Nghĩa đen: Đi một ngày đàng học được nhiều điều khôn

- Nghĩa bóng: Được đi đây đi đó nhiều để mở rộng tầm hiểu biết, khôn ngoan, từng trải.

-> Nên đi đây đi đó nhiều để mở rộng tầm hiểu biết.

2. Lập dàn bài

a. Mở bài: Dẫn dắt và nêu vấn đề cần nghị luận

b. Thân bài:

Đọc ghi nhớ SGK/ 86

**Đọc đề bài và thực hiện phần
2.Gợi ý SGK/87**

Lần lượt trả lời các câu sau:

- Đi một ngày đàng là đi đâu?
- Một sàng khôn là gì?
- Vì sao đi một ngày đàng lại học được một sàng khôn?
- Đi thế nào? Học như thế nào?

c.Kết bài: Câu tục ngữ không chỉ đúc rút kinh nghiệm quý báu của nhân dân ta mà còn là một lời khuyên sáng suốt và thông minh, hướng tới mọi người.

3. Viết bài

4. Đọc và sửa chữa

➔ Ghi nhớ SGK/86

Tập làm văn

LUYỆN TẬP LẬP LUẬN GIẢI THÍCH

Đề bài: Một nhà văn có nói “ Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người”. Hãy giải thích nội dung câu nói trên.

1. Tìm hiểu đề, tìm ý

a. Xác định yêu cầu chung của đề:

- Giải thích câu nói “ Sách là ... con người”.

b. Tìm ý:

* Nội dung câu nói

- Bất diệt: Tồn tại mãi mãi (không mất đi)
- Trí tuệ: Tinh hoa của tri thức, của sự hiểu biết
- > Ngọn đèn sáng bất diệt là ngọn đèn không bao giờ tắt. Là ánh sáng của trí tuệ, của tri thức.

2.Lập dàn bài

a.Mở bài:

- Dẫn dắt nêu câu nói của nhà văn

b.Thân bài:

+Giải thích ý nghĩa của câu nói:

- Ngọn đèn sáng là gì?
- Ngọn đèn sáng bất diệt là gì?
- Cả câu có ý nghĩa như thế nào?

* **Cơ sở chân lí của câu nói đó:**

- Không phải mọi cuốn sách đều là ngọn đèn sáng của trí tuệ con người. Chỉ có những cuốn sách có giá trị thì đúng là như thế vì:

	<p>+ Những cuốn sách có giá trị ghi lại những hiểu biết quý giá nhất mà con người tích lũy được trong lao động, chiến đấu, trong các mối quan hệ xã hội</p> <p>+ Những hiểu biết ghi lại trong sách không chỉ có ích cho một thời mà còn cho cả mọi thời. Nhờ có sách, ánh sáng của trí tuệ sẽ được truyền lại cho đời sau (định lí pi ta go, bảng nguyên tố hóa học, các định luật...)</p> <p>*Cách vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cần chăm đọc sách để hiểu biết nhiều và sống tốt - Cần phải chọn sách tốt sách hay để đọc, không đọc sách dở, sách có hại - Cần tiếp nhận ánh sáng trí tuệ chứa đựng trong sách, hiểu và làm theo <p>c.Kết bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khẳng định giá trị của câu nói trên. Thái độ của bản thân khi chọn và đọc sách (Câu nói trên cho thấy vai trò quan trọng của sách đối với con người. Sách là người bạn, là kho kiến thức vô tận) <p>3.Viết bài</p> <p>* Mở bài: Có những người đã nhìn sách vô hồn như những tập giấy trắng. Nhưng lại có bao người đã dành cho sách lời ngợi ca vô cùng đẹp đẽ .Một nhà văn đã nói “ Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người”. Vậy ta hiểu câu nói đó như thế nào?</p> <p>* Kết bài;</p> <p>Câu nói trên cho ta một nhận thức đúng đắn và sâu sắc về giá trị của sách. Từ đó giúp ta có thái độ đúng hơn trong việc chọn sách và đọc sách</p> <p>4. Đọc và sửa chữa</p>
<p>Hoạt động 2: Kiểm tra, đánh giá quá trình tự học.</p>	<p>Hoàn thành bài văn “Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người”</p>